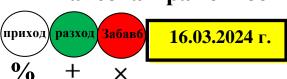
Финансова грамотност

НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ

За верен отговор на всяка задача с номер от 1 до 5 се присъждат 3 точки, на задача 6 трябва да се даде само отговор и тя се оценява с 5 точки, а задача 7 е с подробно описание на решението и се оценява с до 10 точки. Разрешено е ползването само на калкулатори и обясненията към темата.

Време за работа: 120 мин. Пожелаваме Ви успех!

Т Е М А за VI клас

Задача 1. Иван иска да си купи 7 тетрадки. Той проверил цените в 5 електронни магазина и установил, че в:

магазин 1: цената на 1 тетрадка е 2,60 лв.;

магазин 2: цената на 1 тетрадка е 4,50 лв., но всяка втора тетрадка е безплатна;

магазин 3: цената на 1 тетрадка е 3,50 лв., но всяка трета тетрадка е безплатна;

магазин 4: цената на 1 тетрадка е 3,20 лв., но всяка четвърта тетрадка е безплатна;

магазин 5: цената на 1 тетрадка е 3 лв., но всяка пета тетрадка е безплатна.

В кой магазин цената за 7 тетрадки е най-ниска?

А) магазин 1 **В)** магазин 2 **С)** магазин 3

D) магазин 4

E) магазин 5

Задача 2. Според Световната банка брутният вътрешен продукт (БВП) в света за 2022 г. е приблизително $1,01.10^{14}$ щатски долара, а на България той е $8,9.10^{10}$ щатски долара. Приблизително колко процента с точност до 0,01 от световния БВП за 2022 г. е този на България?

A) 0,8%

B) 0,09%

C) 0,01%

D) 0,008%

E) 0,0009%

Задача 3. Семейството ни се състои от четирима – мама, татко, сестра ми и мен. Аз съм ученик в VI клас и нямам доходи, сестра ми е студентка и получава стипендия, месечната заплата на мама е $\frac{2}{7}$ от месечния доход на семейството ни, а заплатата на татко е 2 пъти по-голяма от общия месечен доход на останалите членове на семейството. Каква част от месечния доход на семейството ни е стипендията на сестра ми?

A) $\frac{1}{21}$

B) $\frac{1}{14}$ **C)** $\frac{1}{7}$ **D)** $\frac{3}{14}$

E) $\frac{8}{21}$

Задача 4. Трима работници сключили дотовор за извършване на определена работа и получили аванс в размер на 10% от определената в договора сума, Те разделили аванса поравно помежду си. След като изпълнили поръчката, тримата разпределили остатъка от договорената сума в отношение 3 : 2 : 4 съответно между първия, втория и третия работник. В какво отношение са получените пари за цялата поръчка съответно от първия, втория и третия работник?

A) 4:3:5

B) 13: 12: 14

C) 91 : 61 : 121

D) 10:7:13

E) 33: 23: 43

Задача 5. С помощта на дебитни карти можем да теглим пари в брой от банкомати, като при всяко теглене банката начислява такса. Всяка банка използва свои банкомати и издава на клиентите си дебитни карти.

В страната Финмат всички банкомати и дебитни карти на банка А са зелени, а на банка Б те са жълти. В таблицата са дадени таксите, които банка А и банка Б начисляват при теглене на пари от банкомат:

Банка	Такса при теглене на суми от банкомат на				
	банката, издала	банка, различна от тази,			
	дебитната карта	издала дебитната карта			
A	0,30 лв.	0,2% от теглената сума,			
		но минимум 1,50 лв.			
Б	0,25 лв.	1,30 лв.			

Каква е таксата в лева, която трябва да плати клиент от страната Финмат, който е изтеглил 800 лв. с жълта дебитна карта от зелен банкомат.

А) 0,25 лв.

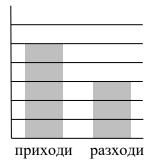
В) 0,30 лв.

С) 1,30 лв.

D) 1,50 лв.

E) 1,60 лв.

Задача 6. На диаграмата са представени предвижданите приходи и разходи на една фирма за даден период от време. С колко процента ще се увеличи печалбата, ако разходите се намалят с 20%, а приходите се увеличат с 20%?

Задача 7. В касичката ми има монети от 10 ст, 50 ст. и 1 лв., чийто брой в този ред е в отношение 5 : 4 : 6. В касичката има и няколко монети от 20 ст. Общият брой на монетите е по-малък от 150, а масата им е 700 g. Като използвате данните от таблицата за масата на монетите, намерете колко лева имам в касичката си.

1					
	монета от	10 ст.	20 ст.	50 ст.	1 лв.
	маса в грамове	3	4	5	7

ОБЯСНЕНИЯ КЪМ ТЕМАТА

- 1. брутен вътрешен продукт (БВП) = общата стойност на стоките и услугите, произведени в една страна обикновено за една година (измерва се в пари);
  - 2. a като част от $b \in \frac{a}{b}$;
  - 3. a като част от b в проценти е $\frac{a}{b} \cdot 100\%$;
  - 4. a части от b части = ab части;
  - 5. a части от b части в проценти = ab.100%;
  - 6. a% or $b = \frac{a}{100} \cdot b$;
  - 7. печалба = приходи разходи.